

UCHWAŁA NR 4/2022
ZESPOŁU DO SPRAW SUPLEMENTÓW DIETY

z dnia 7 września 2022 r.

uchylająca uchwałę nr 2/2019 Zespołu do spraw Suplementów diety z dnia 14 stycznia 2019 r. w sprawie wyrażenia opinii dotyczącej stosowania preparatów z liści aloesu (ekstraktów, soku i żelu) jako składników suplementów diety

Na podstawie art. 9 ust. 2b pkt 1-2 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 195, z późn. zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1.

1. Uchyla się uchwałę nr 2/2019 Zespołu do spraw Suplementów diety z dnia 14 stycznia 2019 r. w sprawie wyrażenia opinii dotyczącej stosowania preparatów z liści aloesu (ekstraktów, soku i żelu) jako składników suplementów diety.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**PRZEWODNICZĄCA ZESPOŁU
DO SPRAW SUPLEMENTÓW DIETY**

dr inż. Katarzyna Stos

Uzasadnienie

Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) w opinii opublikowanej w 2018 r. pt. „*Safety of hydroxyanthracene derivatives for use in food*” uznał, iż na podstawie dostępnych danych związki hydroksyantracenowe: emodyna, aloe-emodyna oraz strukturalnie pokrewny dantron posiadają właściwości genotoksyczne in vitro. Wykazano również, że ekstrakty z aloesu są genotoksyczne in vitro, najprawdopodobniej ze względu na obecne pochodne hydroksyantracenu. Ponadto wykazano, że aloe-emodyna jest genotoksyczna in vivo. Stwierdzono również, że ekstrakt z liści aloesu i strukturalny analog dantronu mają działanie rakotwórcze.

Biorąc pod uwagę szkodliwy wpływ na zdrowie związane z narażeniem na ww. substancje oraz fakt, że nie można ustalić dziennego spożycia pochodnych hydroksyantracenu, które nie budzi obaw o zdrowie człowieka, substancje te nie powinny być dodawane do żywności ani stosowane w produkcji żywności.

W 2021 r. preparaty z liści gatunków Aloe zawierające pochodne hydroksyantracenu zostały umieszczone jako substancje zabronione w żywności w załączniku III w części A rozporządzenia (WE) Nr 1925/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie dodawania do żywności witamin i składników mineralnych oraz niektórych innych substancji.

Należy mieć na uwadze, iż podczas produkcji pochodne hydroksyantracenu można usunąć z preparatów roślinnych za pomocą szeregu procesów filtrowania, w wyniku których produkty zawierają jedynie śladowe ilości tych substancji w formie zanieczyszczeń.

Najczęściej występującymi związkami hydroksyantracenowymi w gatunku rośliny Aloe są aloina A i B.

Zgodnie z sprawozdaniem Stałego Komitetu ds. Zdrowia Roślin, Zwierząt, Żywności i Pasz z 2020 r. suma analizowanych zawartości aloiny A i aloiny B może być wykorzystana do ilościowego określenia całkowitej zawartości pochodnych hydroksyantracenu w preparatach z liści gatunku Aloe.

W oparciu o opinię Europejskiego Laboratorium Referencyjnego ds. mikotoksyn i toksyn roślinnych (*European Reference Laboratory on mycotoxins and plant toxins*) poziom 1 ppm dla aloe-emodyny/emodyny oraz poziom 1 ppm dla sumy aloiny A i aloiny B stanowią najniższe poziomy, które można wiarygodnie określić ilościowo w laboratoriach w UE.

Poziomy te mogą stanowić granice oznaczalności w zharmonizowanym podejściu UE do zarządzania ryzykiem.

Mając na uwadze powyższe należy uchylić uchwałę nr 2/2019 Zespołu do spraw Suplementów diety z dnia 14 stycznia 2019 r. w sprawie wyrażenia opinii dotyczącej stosowania preparatów z liści aloesu (ekstraktów, soku i żelu) jako składników suplementów diety.

W świetle zapisów rozporządzenia Komisji (UE) 2021/468 z dnia 18 marca 2021 r. zmieniającego załącznik III do rozporządzenia (WE) nr 1925/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do gatunków roślin zawierających pochodne hydroksyantracenu preparaty z liści gatunków Aloe zawierające pochodne hydroksyantracenu stanowią substancje zabronione w żywności.

Piśmiennictwo:

- EFSA: Scientific opinion „*Safety of hydroxyanthracene derivatives for use in food*”; EFSA Journal 2018; 16(1):5090
- Rozporządzenie (WE) Nr 1925/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie dodawania do żywności witamin i składników mineralnych oraz niektórych innych substancji - Dz.U. L 404 z 30.12.2006, s. 26
- Rozporządzenie Komisji (UE) 2021/468 z dnia 18 marca 2021 r. zmieniające załącznik III do rozporządzenia (WE) nr 1925/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do gatunków roślin zawierających pochodne hydroksyantracenu - Dz.U. L 96 z 19.03.2021, s. 6
- Standing Committee on Plants, Animals, Food and Feed Section *General Food Law*, 05 October 2020 - https://food.ec.europa.eu/system/files/2020-12/reg-com_gfl_20201005_sum.pdf.